

Eesti Mesinike Liidu üldkoosoleku

PROTOKOLL

04.04.2026

Ukuaru Muusikamajas

Vabaduse 4, Rakvere

EMLi liikmeid osales koosolekul kokku:

Päevakava esimese teema hääletamisel osales 38 liiget.

Peale seda liitus koosolekuga 3 liiget + 1 volitus, kokku 42 häält.

Koosoleku juhataja: Mihkel Kalda

Koosoleku protokollija: Krista Kivisalu

ÜLDKOOSOLEKU PÄEVAKAVA

1. 2025. majandusaasta aruande arutamine ja kinnitamine

1.1. EMLi juhatuse poolt 2025. majandusaasta aruande esitamine ja laenulepingu pikendamine

1.2. EMLi revisjonikomisjoni arvamus, EML-i 2025.a revisjonikomisjoni aruanne

1.3. Sõnavõttud ja arvamused

1.4. EMLi 2025. majandusaasta aruande kinnitamise otsustamine, laenulepingu kinnitamise otsustamine.

1.5. EMLi 2026. aasta eelarve ja tegevusplaani tutvustamine. Ajakiri Mesinik 30, EML 35

2. EMLi põhikirja ülevaatamine ja kinnitamine

2.1 EMLi põhikirja muudatuste arutamine ja kinnitamise otsustamine

3. European Beekeeping Association organisatsiooni tutvustus. Organisatsiooniga ühinemise kinnitamise otsustamine.

4. EMLi liikmete tagasisideküsitluse kokkuvõte

5. Mesindussekkumine: mis sai tehtud 2025. aastal ja mis ootab ees 2026. aastal

6. Kohapeal algatatud teemade arutamine

Koosolek algas kl 11.

Koosoleku avas EML juhatuse esinaine Inge Parring. Koosoleku juhatajaks valiti Mihkel Kalda ja protokollijaks Krista Kivisalu, häältelugejateks Marek Sihver ja Mait Mahlapuu.

1. 2025. majandusaasta aruande arutamine ja kinnitamine

1.1. EMLi juhatuse poolt 2025. majandusaasta aruande esitamine ja laenulepingu pikendamine

EMLi 2025. aastast tegi ülevaate Aleksander Kilk. Eelmise aasta märksõnad olid uue juhatuse valimine 25.03, millele järgnes kiire aeg, uued ideed, nt infohommikute ellukutsumine. Paraku halvenes uue juhatuse esinaine Helen Michaelsi tervis ja oktoobris toimunud üldkoosolekul lahkusid juhatusest Helen ja Katri ning juhatusega liitusid Inge Parring, Kairi Raime ja Tarvo Siilaberg. Juhatuse liikmed teevad tööd vabatahtlikult.

Kuni 1. maini töötas EMLis sekretär-asjaajaja Hilja Otsus. 1.05–31.12.2025 töötas tegevjuhina Krista Kivisalu. Olulisena märkis esineja ära kontori kolimise Tallinnast Olustverre 2025. juulis. EML on liige EPKKs, NBBCs, Copa Cogecas, Apimondias ja Eesti Mesinduskogus. Ametkondadest oleme esindatud RPM taimekaitse nõukogus ja mesinduse ümarlaual, kliimaministeeriumi suurulukite seirekava grupis, PTA kliendinõukodas, EPKK maamajanduse ja mahetoimkonnas.

Liikmeskond: 448 liiget seisuga 31.12.2025. See on viimastel aastatel kerges langustrendis (31.12.2024 seisuga oli EMLi liikmeid 464), kuid on märgata nooremate liitujate hulga kasvu.

Esineja puudutas ka põhjusi, miks olla EMLi liige, ja rõhutas, et liikmeks olemisel on nii otseseid kui kaudseid kasusid.

Seejärel tegi ta lühiülevaate aruandest. Põhiosa EMLi sissetulekust moodustab liikmemaks, 2025. aastal oli see 19 415 eurot. See on üsna stabiilne summa (2024. aastal 19 423 eurot, 2023. aastal 18 965 eurot), kuid paraku on liidul võlglasti, seega saamata jäänud tulu. EML saab tulu veel kursuste osavõtutasudest, reklaamitasudest ning meenete ja siltide müügist. Kulude poole moodustavad EMLi liikmemaksud (Apimondia, EPKK), trükiste (sh Mesiniku ajakirja) väljaandmine, side- ja postikulud, tööjõu ja raamatupidamise kulu ning ruumide rent. Etteruttavalt: nii tööjõukulude kui ruumirendikulude osas on tänavu oodata langust.

EMLi majandusaasta aruande bilansis on näha suuremad numbrid, sest ühes bilansis on nii EMLi kui EMLi pangakontot kasutava Eesti Mesinduskogu, st Eesti mesindussekkumise toetusmeetme rahade liikumine.

EML raamatupidamislik tulem 2025 oli **4 490** eurot (võrdluseks: 2024 oli see -24 457 eurot).

Laenulepingu pikendamine ja kinnitamine

EMLi bilansis on mh laenukohustus 30 000 eurot, mis on edasi liikunud aastast aastasse, kuid mille kohta puudub EMLi juhatuse poolt allkirjastatud ametlik laenuleping. Aleksander selgitas, et see on tema kui eraisiku antud laen Eesti Mesinduskogule ja EMLi bilansis on see seetõttu, et EMK kui seltsingu raamatupidamine käib läbi EMLi. Mesindussekkumise toetusmeetme esimesel aastal oli vaja täiendavaid rahalisi vahendeid, et Mesinduskogu poolt katta planeeritud tegevuskava

täitmise kulud, mis hiljem aruandluse menetlemise järel PRIA poolt hüvitatakse. Mesinduskogul ei olnud vajalikke vahendeid ja et saaks tegevusplaani ellu viia, andis Aleksander EMKle intressita lühiajalist laenu 30 000 EURi. Mesinduskogu rahaliste vahendite nappus mesindussekkumise tegevuste kulude katmiseks kestab jätkuvalt ja laen on siiani tagasi maksmata. Ja kuna see laen käib läbi EMLi bilansi, vajab EML selle laenulepingu ametlikuks pikendamiseks EMLi üldkoosoleku otsust.

Laenulepingu asjaolusid selgitas ka Inge Parring: juhatus küsib üldkogu otsust seetõttu, et leping ei ole mesinduskogu liikmete ja Aleksander Kilgi poolt siiani vormistatud. Suusõnaline kokkulepe mesinduskogu liikmete ja Aleksander Kilgi poolt oli olemas. Tänapäevane hääletus toimub seetõttu, et välja selgitada, kas EMLi üldkoosolek on nõus, et EML on selle laenulepingu juriidiline kanal ja et laenu pikendatakse.

Sõnavõttud:

Arvi Raie märkis, et ootuspärane oleks, et EMK liikmed tagaksid solidaarselt sekkumise tegevuseks vajalike vahendite olemasolu või et EMK maksaks laenu tagasi. Aleksander vastas, et siin on tavapärane põhjus – selleks pole raha.

Liina Maasik küsis, kas riik ei ole täitnud oma lubadust tagada ise vajalik raha. Aleksander selgitas, et mesinduskogul on võimalik saada mesindussekkumise tegevuskava täitmiseks PRIA poolt teatud summas ettemaksu panga garantiikirja alusel. Varasemal perioodil sai PRIA garantiikirja LHV pangalt EPKK tagatise alusel, kuid EPKK ei saa enam tagatist pakkuda. Kuna mesinduskogul ei ole võimalik pakkuda PRIA-le panga garantiikirja, siis ei saa mesinduskogu taotleda PRIA-lt ettemaksu.

EMLi revisjonikomisjoni arvamus

Hardi Haabel, revisjonikomisjoni esimees, tegi ülevaate revisjonikomisjoni aruandest. Samuti vabandas, et tema koostatud aruande algversioonis oli kirjas 2022; kuid see saab parandatud.

Esineja avaldas lootust, et täna saadakse EMLi bilansis olev eraisiku laenuleping üldkogu otsusega korrektselt kinnitatud ja pikendatud. Ta tegi ülevaate dokumentatsioonist, pangaarvete ja sularahakassa liikumistest; samuti veebilehest ja ajakirjast. Tema sõnul on EMLi tegelik turuväärtus – kuigi seda on MTÜ kohta ehk veider öelda – positiivne ja liidul on olemas bilansivõimekus.

Ta andis ka kommentaari uuendatud põhikirjale, mis tema arvates on nüüd palju üldisem, ning tegi ettepaneku teha voldik, kus on kirjas EMLi liikmeks olemise kasud ja mida saaks jagada teabepäevadel.

Sõnavõttud ja arvamus

Sander Noormägi küsis, kui suur on EMLi halduskoormus seoses PRIA nõuetega. Aleksander vastas, et aruandlus peab olema detailne, sellele järgneb 60-päevane õigus teha tagasimakse PRIA, lisaks sellele on järelevalveorgan ja siseaudit. Kuid see ei ole EMLi koormus, vaid sellega tegeleb Aivar Raudmets kui sekkumise projektijuht.

Rünno Viir tunnustas juhatuse avatust ja liikmete ettepanekutega aktiivset kaasatulemist eelmisel aastal. Näiteks viidi tänu tema ettepanekule ajakirja Mesinik sisse usaldusmesinike ja mesinduskonsulentide kontaktide lehekülge. Ka märkis ta, et juhatus on tulnud rahva hulka – Olustvere mesinduskursuse lõpetamisel osales EMLi selle aasta alguses esimest korda – kohal oli juhatuse esindaja Mihkel Kalda.

EMLi 2025. majandusaasta aruande kinnitamise hääletamine:

Poolt: 38

Vastu: 0

Erapooletuid: 0

Laenulepingu pikendamise hääletamine:

Poolt: 38

Vastu: 0

Erapooletuid: 0

Koosolekuga liitus veel 3 liiget + 1 volitus

EMLi 2026. aasta eelarve ja tegevusplaani tutvustamine

Inge Parring tutvustas 2026 eelarvet: 2026 aastaks prognoositakse tulusid ja kulusid 30 000 euro piires. Ka tegi ta ülevaate 2026. a senistest tegevustest ja eesootavate tegevuste plaanist: Jaanuaris toimus juhatuse strategiapäev Olustveres, viidi läbi küsitlus liikmete seas, uuendati mesinduskursust ja tehti infokampaania ning korraldati NBBC konverents; veebruaris algas mesinduskursus; märtsis toimusid teabepäevad Karksi-Nuias ja TFTA KIs, aprillis on üldkoosolek ning kuu teises pooles meesaadikute kursuse 1. päev Tartu Loodusmajas.

Mais osaleb EML Türi lillelaadal, kutsume ellu avatud tarude päeva, ning meesaadikute kursuse teine päev toimub Põlvamaal Raja talus.

Juunis: toimuvad Pärnumaa meepäevad.

Juulis: korraldame Rāpinas vabariiklik mesinike suvepäeva, mis on seekord planeeritud perepäevana.

Septembris: korraldame Karksi-Nuia meefestivali mesinike teabepäeva ja osaleme Olustvere hoidistefestivalil

Novembris: veame eest meehommiku tähistamist.

Kokkuvõttes soovib juhatus pakkuda rohkem kaasamist, suuremat nähtavust meedias, läbipaistvust juhatuse töös, mee kasulikkuse propageerimist, suuremat koostööd teiste org-idega ja aktiivsemat laste ja noorte kaasamist mesindusse.

Ajakiri Mesinik 30, EML 35

Tarvo Siilaberg tegi lühidalt ülevaate ajakirjast Mesinik. 2026. aastal täitub 30 aastat ajakirja ilmumisest. Esineja sõnul soovib juhatus tagada positiivse stsenaariumi, et ajakiri saaks edasi ilmuda 4x aastas paberkujul. Aga on probleem: trükk ja kojukanne on kallid ja ajakiri jõuab vaid

ca 500 liikmeni. Juhatusel on suund jõuda ka nende mesinike ja mesindushuvilisteni, kes on väljaspool liitu. Selleks on visioon, et paberajakirjale lisaks peab tulema digiplatvorm. Üks variant on teha seda veebilehe mesionhea.ee arendusena. Esineja kinnitas, et liikmetel jääb sisu osas eelisõigus ja tekib lisandväärtus – suurem nähtavus, laiem sihtrühm, liikmete lisandumine. Ajakirja arendamiseks ja oluliseks keskkonnateadlikuks häälekandjaks kasvamiseks otsib juhatus toetust KIKi keskkonnateadlikkuse tõstmise meetmest ja asub toetustaotlust koostama juba aprillis.

2. EMLi uue põhikirja ülevaatamine ja kinnitamine

2.1 EMLi põhikirja muudatuste arutamine ja kinnitamise otsustamine

Tarvo Siilaberg tegi muudatustest ülevaate: selle otsene põhjus oli kolimisega seoses toimunud tegevusaadressi muutus; sellega seoses kohendati ja kaasajastati ka muid punkte põhikirjas. Näiteks on uues versioonis ettepanekud, et edaspidi oleks võimalik üldkoosolekuid läbi viia hübriidvormis, on täpsustatud liikmete struktuur – nt et toetajaliikmed võivad olla, kuid on hääleõiguseta – , et juhatuse liikmete arv võib olla 3 kuni 7 ja revisjonikomisjoni liikmete arv vähemalt 3, ning et tehinguteks alates 10 000 eurot on vaja 2 juhatuse liikme kinnitust ja otsus peab olema taasesitamist võimaldaval kujul.

Muutub ka planeerimise kord: juhatus vastutab tegevuskava ja eelarve eest, aga eelarved kinnitab üldkoosolek. 2026. on siin murranguline aasta – alates 2027 aastast esitab juhatus eelarve õigel ajal liikmetele ja see käib üldkogust läbi koos järgmise aasta tegevuskavaga.

Esineja sõnul kaasajastavad täiendused juhtimist ja muudavad selle läbipaistvamaks tänu kahele n-ö kangile: hübriidkoosoleku võimalusele ja üldkogu kaasamisele eelarve ja tegevuskava arutamisse ja kinnitamisega. Peale selle saavad aadressi muutusega põhikirjas EMLile võimalikuks mitmed maakondlike toetusvõimaluste meetmed.

Sõnavõttud

Aleksander pakkus, et võiks ära võtta ära sõna „vähemalt“ revisjonikomisjoni liikmete arvu juurest. Et liikmeid võiks olla kindlasti 3.

Hardi Haabel küsis, kas juhatuse koosolekute miinimum võiks mainitud olla ja kuidas käib tehniliselt 2 liikme kinnituse andmine 10 000.- tehingute tegemiseks. Tarvo selgitas, et see tähendab, et pangas vajab maksekinnitus edaspidi kahe inimese ülevaatus – et oleks n-ö kolm silmapiiri makset näinud koos raamatupidajaga. Koosolekute läbiviimise osas koostab Juhatus koosolekute kokkukutsumise korra ning määrab kindlaks koosolekute toimumise sageduse ja ajad. Riina Kirber märkis, et kuigi uue põhikirja mustandis on toetajaliikmed hääleõiguseta, on MTÜde seadus ülim ja see näeb ette, et igal liikmel on hääl. Samuti juhtis ta tähelepanu ebaõnnestunud sõnastusele uues põhikirjas juhatusele 10 000 euro piirmäärade kehtestamise punktis. Tarvo nõustus, et lause oli ebaõnnestunud ja see on nüüd juba parandatud, ning selgitas, et toetajaliikmed ei ole liidu liikmestaatuse seisukohalt liidu liikmed.

Rünno küsis, kas 10 000 tehinguid on EMLis sagedased või pigem harvad. Ja kui harvad, siis miks ei võiks piiriks võtta nt 5000 eurot, st tehingud, mida reaalselt ka tehakse? Tarvo ütles, et see on

pigem tunnetuslik otsus – et on oluline, et kõigi tehingute puhul oleks neid näinud kokku kolm silmapaari.

Põhikirja muudatuste hääletamine:

Poolt: 42

Vastu: 0

Erapooletuid: 0

3. European Beekeeping Association organisatsiooni tutvustus ja organisatsiooniga liitumise otsuse kinnitamine

Kairi Raime tutvustas EBA ettepanekut nendega liituda ja andis ülevaate organisatsioonist. EBA on kiiresti arenev noor ühendus, kelles nähakse ELi poliitikat mõjutada suutvat jõudu. Nende liikmeks on 32 riigi mesindusorganisatsioonid ja muljetavaldav hulk mesinikke läbi org-ide. Põhifookus on soovil olla mesinike hääl Brüsselis, et toetada mesindusvaldkonna olulisi teemasid nagu võitlus võltsmee vastu, rohkem toetusmeetmeid sektorisse, mesilaste tervise kaitse, sh kontroll uute taimekaitsevahendite kasutuselevõtu üle, haiguste ennetus ja ravi. Tehakse palju kampaaniaid, ilmub ajakiri *No Bees, No Life*, aktiivsed tööühmud teaduse alal. Ka EKMÜ on selle liige. Miks EML võiks liituda? Koos on hääl tugevam, koostöö teaduse teemal, Eesti nähtavus. Ja kui küsida, kas Apimondia liikmestaatusest ei piisa, siis viitas esineja erinevusele: Apimondia on vana ja globaalne; EBA aga noor ja aktiivne ning pigem ELi keskne lobiorg. EMLi põhikirja näeb ette, et Üldkoosolek kinnitab erinevate organisatsioonidega ühinemise.

Hääletamine:

Poolt: 42 häält

Vastu: 0

Erapooletuid 0

4. EMLi liikmete tagasisideküsitluse kokkuvõte

Inge Parring tegi kokkuvõtte: küsitlusele saadi 119 vastust, mis on suurepärase tulemus ja 4 korda rohkem kui aastal 2025. Soovitusindeksi põhjal on EMLil soovitajaid 47%, mittesoovitajaid 25% ja nõ passiivseid 28%.. Soovitusindeks on 22.

Enamik kiitis teabe saamist ja infovahetust EMLi kaudu, rahul ei olda väikemesinike kõrvalejäämise, tarutoetuse kaotuse, mee tarbimise languse, koolituste kättesaadavuse ja digitaalse kohalolekuga EMLi poolt. Soovitakse veebikoosolekuid ja salvestuste järelevaatamise võimalust. Põhjalikum kokkuvõtte küsitlusest ilmub suvises “Mesinikus”.

Vastajate seas loositi välja kolm mesindusteemalist lauamängu.

5. Mesindussekkumine: mis sai tehtud 2025. aastal ja mis ootab ees 2026. aastal

Aivar Raudmets tegi ülevaate mesindussekkumise tegevustest. Alustuseks usaldusmesinike nõustamisteenuse tutvustus ja statistika 2025: tegi ca 132 külastust ja ca 40 tundi kõnesid.

Teabelevi osas suunas esineja veebilehel orienteeruma veebilehe trükiste ja videote rubriigis. Ta märkis ka, et tarukaalude teenus kuni 31.08.2026 ei toimi ja seda tehnilistel põhjustel.

Ta andis ülevaate teabepäevadest ja varroosivahendite jagamisest, sh sellest, et tänavu haiguste tõrjeks pakikeste jagamist ei toimu, selle asemel luuakse veebilehele digijuhend mesilashaiguste paremaks äratundmiseks + mesilashaiguste kaart.

Ta kutsus ka kasutama võimalust oma mesila AHMi-kontroll teha, sest kohe algava AHMi seire käigus on võimalik teha laboris tasuta AHMi proove. Mullu oli nakatunuid ca 60% ringis. Sel aastal on seire laiem, saame võtta 193 proovi. Proovi saab ise võtta, saatmine on mesiniku kulu, aga proovivõtmine (hind ca 30.-) on sekkumise kulu.

Ka rõhutas esineja, et sekkumise toetuse kasutajate, sh teabepäevadel osalejate andmeid on kindlasti vaja. Kelle isikukood jääb panemata registreerimislehele, ei kuulu kasusaajate hulka ja siis ei pruugi PRIA toetust välja makstagi.

6. Kohapeal algatatud teemad

Inge andis teada, et alates 5. aprillist 2026 lahkub juhatuses Valmar Palmsaar. Valmar selgitas lahkumise tausta – need on isiklikud otsused, põhjuseks aeg ja tervis. Ta kinnitas, et lahkub küll juhatuses, aga ei lahku liidust, ning et juhatusse kuulumine on olnud väga huvitav aeg.

Liina küsis, miks ei tõsteta liikmemaksu, eriti kui Mesiniku saatmise kulu on suur. Tarvo selgitas, et seda me arutame kõik koos aasta teises pooles. Teiseks otsime ajakirjale lisatoetust, nagu KIKi toetusmeetmest kohe nüüd. Mihkel lisas: suund on suurendada EMLi finantsvõimekust, sh liikmemaksu-teemaga kindlasti tegeleme aasta teise poole koosolekutel.

Koosolek lõppes kl 13.

Mihkel Kalda, koosoleku juhataja /allkiri digitaalne/

Krista Kivisalu, protokollija /allkiri digitaalne/